

10 Almindelige bestemmelser

11 Gyldighed

Retningslinierne gælder for anlægsejer/-bruger og dennes driftsansvarlige person for følgende anlægstyper:

- automatiske brandalarmanlæg
- automatiske sprinkleranlæg
- automatiske rumslukningsanlæg.

Retningslinierne kan også anvendes for:

- varslingsanlæg, brandventilationsanlæg og vandtågeanlæg.

Kravene i 31. finder anvendelse for nye driftsansvarlige personer.

12 Referencer

Retningslinierne refererer til:

- DBI retningslinie 001 Automatiske brandsikringsanlæg, Godkendelse af firmaer til installation af automatiske brandsikringsanlæg
- DBI retningslinie 002 Automatiske brandsikringsanlæg, Certificering af kvalificerede personer til installation af automatiske brandsikringsanlæg
- DBI retningslinie 003 Automatiske brandsikringsanlæg, Certificering af systemer og systemdele til automatiske brandsikringsanlæg
- DBI retningslinie 004 Automatiske brandsikringsanlæg, Færdigmelding, inspektion og godkendelse af automatiske brandsikringsanlæg
- DBI retningslinie 006 Sammenkoblede brandsikringsanlæg
- DBI vejledning 10 Varmt arbejde.

13 Ikrafttrædelse

DBI retningslinie 005 Automatiske brandsikringsanlæg, Drift og vedligeholdelse træder i kraft januar 2008.

DBI retningslinie 005 Automatiske brandsikringsanlæg, Drift og vedligeholdelse erstatter DBI retningslinie 005, 2. udgave december 2004.

14 Retningsliniens omfang

DBI retningslinie 005 Automatiske brandsikringsanlæg, Drift og vedligeholdelse beskriver ansvarsfordelingen mellem anlægsejer, bruger og driftsansvarlig person.

Retningslinierne beskriver også pligterne for:

- anlægsejer/-bruger
- driftsansvarlig person
- det godkendte installationsfirma
- inspektionsvirksomheden.

15 Formål

Formålet er at:

- sikre anlæggets daglige funktion, således at skader på personer og værdier helt eller delvist undgås
- hindre unødigt belastning af redningsberedskabet ved korrekt brug af bygningen i forhold til de/det installerede brandsikringsanlæg, altså at undgå uønskede alarmer.

20 Anlægsejers/-brugers ansvar og pligter

21 Ansvar

Det er anlægsejerens/-brugerens ansvar, at anlægget:

- er i overensstemmelse med den relevante forskrift
- regelmæssigt serviceres af et godkendt installationsfirma, mindste omfang fremgår af bilag 1, Mindste omfang af serviceeftersyn
- årligt inspiceres af en akkrediteret inspektionsvirksomhed (DS/EN ISO/IEC 17020).

Det er endvidere anlægsejerens/-brugerens ansvar, at der er indgået en aftale med redningsberedskabet om betingelser for redningsberedskabets modtagelse af alarmer, se bilag 2, Aftale og betingelser for redningsberedskabets modtagelse af alarmer.

Anlægsejer kan via en lejekontrakt eller tilsvarende uddelegere ansvaret til en bruger. Brugeren skal skriftligt gøres opmærksom på nærværende retningsliniers krav.

22 Pligter

Det er anlægsejerens/-brugerens pligt at medvirke til begrænsning af uønskede alarmer ved, at:

- udpege en driftsansvarlig person og give denne den nødvendige kompetence, internt såvel som eksternt
- udarbejde og vedligeholde en skriftlig vejledning for den driftsansvarlige person, se bilag 3, Vejledning for brandsikringsanlæggets driftsansvarlige person
- tilrettelægge virksomhedens rutiner, således at fremmede håndværkeres forpligtelser skriftligt er fastlagt som beskrevet i DBI vejledning 10 Varmt arbejde, se endvidere bilag 4 for Aftaleblanket for Varmt arbejde
- sikre sig at den driftsansvarlige person er bibragt nødvendig viden gennem drifts- og anlægsinstruktion, jf. 31.

23 Andet

Mange brandsikringsanlæg medfører rabat på forsikringspræmien, og derfor vil der ofte være betingelser i policen om, at:

- frakobling af anlægget, helt eller delvist, stiller skærpede krav til sikkerheden samt meddelelsespligt til forsikringselskabet
- anlægget inspiceres
- anlægget serviceres
- anlægget vedligeholdes af anlægsejer/-bruger som beskrevet i den pågældende forskrift/retningslinie
- forsikringsselskabet årligt får tilsendt en kopi af inspektionsrapporten.

Ved frakobling af anlægget kan der endvidere være krav om meddelelsespligt til redningsberedskabet, dette fremgår af tilslutningsbetingelserne.

30 Den driftsansvarlige person

31 Generelt

Den driftsansvarlige person skal kunne dokumentere at have gennemgået:

- en driftsinstruktion fra installationsfirmaet
- et brugerkursus i brandforebyggelse og forebyggelse af uønskede alarmer, jf. appendiks A.

Dokumentationen skal opbevares ved centraludstyret.

32 Pligter

Den driftsansvarlige persons pligter er beskrevet i bilag 3.

33 Ansvar

Den driftsansvarlige person er pålagt ansvaret for at tilse, at anlægget til stadighed er funktionsdygtigt og at driftsjournalen til stadighed er ajourført.

Personen har yderligere ansvaret for betjening af anlægget samt at service, reparation og inspektion rekvireres og gennemføres som beskrevet i relevante vejledninger, retningslinier og forskrifter.

40 Det godkendte installationsfirma

41 Generelt

Installationsfirmaets personale skal, såfremt anlægsejer stiller krav herom, kunne forevise legitimation.

42 Pligter

Efter anmodning fra den driftsansvarlige person har det godkendte installationsfirma pligt til at påbegynde reparation, nødvendig for anlæggets drift, inden for 24 timer.

Sammen med overdragelsen af anlægget til anlægsejeren/-brugeren har det godkendte installationsfirma pligt til, at udlevere og gennemgå den skriftlige anlægsinstruks, driftsjournalen og disse retningslinier til den driftsansvarlige person.

Kravet om godkendelse af installationsfirma i henhold til DBI retningslinie 001 Automatiske brandsikringsanlæg, Godkendelse af firmaer til installation af automatiske brandsikringsanlæg gælder ikke for varslingsanlæg og brandventilationsanlæg.

Anlægget kan af inspektionsvirksomheden kræves markeret med inspektionsnummer, såfremt der foreligger mulighed for forveksling mellem flere anlæg. Labelens tekststørrelse skal være 8-12 mm. Labelens størrelse må maksimalt være 20 x 100 mm, og den skal være let aftagelig.

43 Driftsjournal

Sammen med overdragelsen af anlægget til anlægsejeren/-brugeren har det godkendte installationsfirma pligt til at udlevere en skriftlig anlægsinstruks og en driftsjournal til den driftsansvarlige person.

44 Ansvar

Det er det godkendte installationsfirmas ansvar, at reparation, service og vedligeholdelse udføres efter systemleverandørens anvisninger og i øvrigt på en håndværksmæssig forsvarlig måde. Service udført af godkendt installationsfirma skal afsluttes med rapport til den driftsansvarlige person, og driftsjournalen skal påtegnes.

Bilag 1

Mindste omfang af serviceeftersyn

Ud over den driftsansvarlige persons egenkontrol med anlæget skal brandsikringsanlægget efter behov, dog mindst én gang årligt, serviceres af et godkendt installationsfirma.

Såfremt serviceeftersynet medfører nedsat/manglende overvågning, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger inden arbejdets påbegyndelse.

Generelt skal årligt serviceeftersyn af brandsikringsanlæg mindst omfatte:

- gennemgang af driftsjournal siden sidste serviceeftersyn
- gennemgang af anlægsinstruks sammen med den driftsansvarlige person
- kontrol af samtlige anlægsfunktioner, herunder
 - interne akustiske og optiske alarmsignaler, alle styringer (grupper/sektioner/linier)
 - eksternt alarmoverførsel til retningsberedskab (hvis etableret)
 - funktionsprøve af alle enheder (detektorer, aktiveringstryk, lydgivere mv.)
- ved ethvert serviceeftersyn skal der udføres rensning, kalibrering og justering i nødvendigt omfang
- batterikapacitet kontrolleres ved service
- funktionsprøve af sekundær energiforsyning eller fail-safe funktion
- det skal af driftsjournalen fremgå, hvilke styringer der er afprøvet
- årlig funktionskontrol skal udføres efter en checkliste, der beskriver samtlige styringer/funktioner. Checkliste skal opbevares sammen med driftsjournalen
- kontrol af, at anlægsdokumentationen er tilstede og er opdateret, herunder orienteringsplaner
- Såfremt producentens anvisninger beskriver kortere intervaller for kontrol og vedligeholdelse end de i Bilag 1 angivne, skal producentens anvisninger følges.

Herudover skal serviceeftersyn for de enkelte brandsikringsanlæg omfatte:

ABA-anlæg

- funktionsprøve af alle enheder (detektorer, tryk, lydgivere m.v.) skal så vidt muligt gennemgås årligt. Såfremt der afviges herfra, skal det ske på en håndværksmæssig korrekt måde, og der skal ved centraludstyret foreligge en serviceplan, der sikrer, at alle dele er serviceret inden for en tre-årig periode
- styresignaler til og fra andre anlæg, skal afprøves i hele signalvejen, dvs. fra eksempelvis aktiveringstryk/detektor i ABA-anlæg til brandventilationsåbning i ABV-anlæg (se DBI retningslinie 006 Sammenkoblede brandsikringsanlæg).

AVS-anlæg

- alle tørre alarmventiler, pre-actionventiler og delugeventiler skal adskilles, renses og afprøves hvert år. Øvrige ventiler skal afprøves med passende mellemrum, dog mindst en gang om året
- lukkede reservoirer rengøres mindst hvert 8 år. Åbne reservoirer rengøres hvert år. Spæde- og tryktanke inspiceres og renses mindst hvert 4. år
- styresignaler til og fra andre anlæg, skal afprøves i hele signalvejen, dvs. fra eksempelvis aktiveringstryk/detektor i ABA-anlæg til ventil i atriumsprinkleranlæg. Såfremt ABA-anlæg aktiverer funktioner i AVS-anlægget, anbefales det at foretage afprøvning i samvirke med ABA-installatøren.
- våde alarmventiler skal adskilles og renses mindst hvert 3. år.

Brandventilationsanlæg

- ved eftersynet skal der foretages afprøvning af det samlede brandventilationsanlæg, herunder af alle brandventilationsåbninger, brandventilatorer, åbninger for erstatningsluft, desuden kontrolleres åbningsgrader, at åbning sker inden for forudsat tid, ventilationsmængder på mekaniske brandventilationsanlæg m.m.
- styresignaler til og fra andre anlæg, skal afprøves i hele signalvejen, dvs. fra eksempelvis aktiveringstryk/detektor i ABA-anlæg til brandventilationsåbning i ABV-anlæg. Såfremt ABA-anlæg aktiverer funktioner i ABV-anlægget, anbefales det at foretage afprøvning i samvirke med ABA-installatøren.

Varslingsanlæg

- mindst en gang årligt skal hele signalvejen fra tryk/detektor m.m. til alarmgivere i de enkelte bygningsafsnit kontrolleres
- der skal udfærdiges en rapport over afprøvningen, der angiver, hvilke alarmgivere, der er afprøvet og resultatet af målingen af lydtryk. Rapporten skal dokumentere, at samtlige alarmgivere er funktionstestet inden for en periode af 3 år
- såfremt ABA-anlæg aktiverer funktioner i varslingsanlægget, anbefales det at foretage afprøvning i samvirke med ABA-installatøren
- der skal hvert tredje år fremsendes attest til kommunalbestyrelsen (redningsberedskabet) om, at varslingsanlægget er i driftklar stand, herunder at varslingssignalet har den krævede lydstyrke. Dette gælder ikke for forsamlingslokaler, hvor der er ophængt en gyldig el-sikkerhedsattest i overensstemmelse med Sikkerhedsstyrelsens bestemmelser.

ARS-anlæg

- såfremt ABA-anlæg aktiverer funktioner i ARS-anlægget, anbefales det at foretage afprøvning i samvirke med ABA-installatøren
- funktionsprøve af alle enheder (detektorer, tryk, lydgivere m.v.) skal så vidt muligt gennemgås årligt. Såfremt der afviges herfra, skal det ske på en håndværksmæssig korrekt måde, og der skal ved centraludstyret foreligge en serviceplan der sikrer, at alle dele er serviceret inden for en treårig periode
- styresignaler til og fra andre anlæg, skal afprøves i hele signalvejen, dvs. fra eksempelvis aktiveringstryk/detektor i ABA-anlæg til aktuator i ARS-anlæg
- kontrol af bygningsmæssige forhold for at sikre, at rummet har den fornødne tæthed.

Døgnvagt

Det godkendte installationsfirma har pligt til at oplyse nummeret på døgnbetjent telefon.

Rapport

Udført serviceeftersyn skal afsluttes med en rapport til den driftsansvarlige person, og driftsjournalen skal påtegnes.

Rapporten skal på forlangende forevises repræsentant for kommunalbestyrelsen, forsikringsselskabet eller inspektionsvirksomheden.

Bilag 3

Vejledning for brandsikringsanlæggets driftsansvarlige person

Ansvar

Driftsansvarlig person _____ er pålagt ansvaret for at tilse, at brandsikringsanlægget til stadighed er funktionsdygtigt og at driftsjournalen til stadighed er ajourført.

Personen har yderligere ansvaret for betjening af anlægget, samt at service, reparation og inspektion rekvireres og gennemføres som beskrevet i relevante vejledninger, retningslinier og forskrifter.

Kompetence

Den driftsansvarlige person har kompetence til at:

- instruere virksomhedens øvrige personale om anlæggets virkemåde i nødvendigt omfang, herunder forholdsordre i tilfælde af brand
- instruere fremmede håndværkere om anlægsejerens/-brugerens krav om særlige tiltag for at undgå uønskede alarmer og aktiveringer af anlægget
- varetage kommunikation til redningsberedskab og forsikringsselskab om frakoblinger, jf. redningsberedskabets tilslutningsbetingelser og forsikringspolisen
- gennemføre de af kommunalbestyrelsen (ofte redningsberedskabet) og forsikringsselskabet krævede særlige foranstaltninger, når anlægget er frakoblet
- foranstalte service og vedligeholdelse samt fejlfinding og reparation fra et godkendt installationsfirma.

Pligter

Den driftsansvarlige person har pligt til:

- at sikre, at fremmede håndværkere er bekendt med og efterlever virksomhedens krav med det formål at undgå skader og uønskede alarmer af redningsberedskabet, se bilag 4 for Aftaleblanket for varmt arbejde
- løbende at ajourføre og kontrollere driftsjournalen med alle betydende begivenheder:
 - frakobling
 - konstaterede fejl
 - reparation
 - art og årsag til alarmer/aktiveringer
 - årlig service (stempel og underskrift)
 - årlig inspektion (stempel og underskrift)
 - kvittering for egen månedlig kontrol
 - kvittering for egen ugentlig kontrol (gælder for sprinkleranlæg)
 - kvittering for egen kvartalsvise kontrol (gælder for sprinkleranlæg, varslingsanlæg, mekanisk brandventilation samt brand og røgspjæld)
- at opbevare servicereporter og på forlangende forevise disse for kommunalbestyrelsen, forsikringsselskabet og inspektionsvirksomheden
- at opbevare inspektionsrapporter og på forlangende forevise disse for kommunalbestyrelsen og forsikringsselskabet (eventuelt at sende kopi af rapporten til forsikringsselskabet)
- at opbevare kontrolskemaet og på forlangende forevise dette for kommunalbestyrelsen, forsikringsselskabet og inspektionsvirksomheden
- at drage omsorg for, at de fejl og mangler, inspektionsvirksomheden måtte konstatere, bliver udbedret, således at anlæggets godkendelse kan opretholdes.

_____ Dato

_____ Anlægsejers/-brugerens underskrift

_____ Kontrolskema for anlægsnummer _____

Retningslinie 005

Daglig kontrol

Det skal hver dag ved arbejdstids ophør kontrolleres, at:

- anlægget er i drift
- ingen systemdele er frakoblede
- ingen systemdele er fejlramte
- eventuel fejlmelding fra dagen i forvejen er udbedret eller under udbedring
- supplerende krav fra et godkendt installationsfirma er overholdt.

Ugentlig kontrol

Gælder for sprinkleranlæg, se særskilt kontrolskema.

Månedlig kontrol

Det skal én gang om måneden visuelt kontrolleres, at:

- redningsberedskabet har adgang i og uden for normal arbejdstid
- samtlige anlæggets manuelle betjeningssteder (alarm-, udløse-, varslingstryk og centraludstyret) er ubeskadiget og tilgængeligt
- der under og omkring detektorer, sprinklere og dyser er det nødvendige frie rum for korrekt funktion
- anlæggets detektorer, sprinklere og dyser er ubeskadigede,
- der ikke er sket bygningsmæssige ændringer, der har indflydelse på anlæggets funktion
- der ikke er sket ændringer i lokalernes anvendelse, der har indflydelse på anlæggets funktion
- supplerende krav fra et godkendt installationsfirma er overholdt.

Kvartalsvis kontrol

Funktionsafprøvning af varslingsanlæg, mekaniske brandventilationsanlæg, brand- og røgspjæld samt acceleratore og vandstrømskontakter i AVS-anlæg.

Funktionsprøver, der medfører alarmafgivelse til redningsberedskabet, skal altid forud være aftalt og udføres i overensstemmelse med leverandørens anvisninger.